

Sygn. akt I C 159/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Michał Jank

Protokolant: staż. Natalia Szczesik

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2018 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa **Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w P.**

przeciwko **K. S.**

o uznanie za bezskuteczną czynności prawnej i zapłatę

I. uznaje za bezskuteczną wobec powoda Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. zawartą dnia 6 lutego 2015 r. pomiędzy A. S. i K. S. umowę darowizny kwoty 1.450.000 zł (jeden milion czterysta pięćdziesiąt tysięcy złotych) celem zaspokojenia przysługującej powodowi wobec A. S. wierzytelności pieniężnej wraz z odsetkami za zwłokę od zaległości podatkowych, kosztami upomnień i kosztami egzekucji stwierdzonych wystawionym przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. tytułem wykonawczym z 26 marca 2015 r., nr (...)

II. uznaje za bezskuteczną wobec powoda Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. zawartą dnia 13 lutego 2015 r. pomiędzy A. S. i K. S. umowę darowizny kwoty 250.000 zł (dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych) celem zaspokojenia przysługującej powodowi wobec A. S. wierzytelności pieniężnej wraz z odsetkami za zwłokę od zaległości podatkowych, kosztami upomnień i kosztami egzekucji stwierdzonych wystawionym przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. tytułem wykonawczym z 26 marca 2015 r., nr (...)

III. zasądza od pozwanej K. S. na rzecz powoda Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. kwotę 1.193.153,88 zł (jeden milion sto dziewięćdziesiąt trzy tysiące sto pięćdziesiąt trzy złote 88/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 18 października 2018 r. do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, że zapłata tej kwoty z odsetkami przez A. S., którego obowiązek zapłaty wynika z wystawionego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. tytułu wykonawczego z 26 marca 2015 r., nr(...) zwalnia z obowiązku zapłaty pozwaną K. S.;

IV. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

V. zasądza od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 21.600 zł (dwadzieścia jeden tysięcy sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

VI. nakazuje ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gdańsku kwotę 100.000 zł (sto tysięcy złotych) tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony.

UZASADNIENIE

Powód Skarb Państwa – Naczelnik Urzędu Skarbowego w P. wniósł pozew przeciwko K. S. domagając się uznania za bezskuteczne wobec powoda czynności prawnych w postaci:

- umowy darowizny środków pieniężnych z dnia 6.02.2015 r., mocą której A. S. darował K. S. kwotę 1.450.000 zł,
- umowy darowizny środków pieniężnych z dnia 13.02.2015 r., mocą której A. S. darował żonie K. S. kwotę 250.000 zł

w celu zaspokojenia przysługującej Skarbowi Państwa – Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w P. w stosunku do A. S. wierzytelności pieniężnej wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, kosztami upomnień i kosztami egzekucji z tytułu podatku od towarów i usług za styczeń 2015 r., stwierdzonym tytułem wykonawczym z dnia 26.03.2015 r. nr (...) w łącznej wysokości 1 193 153,88 zł, w tym należność główna 984.494,88 zł i należne odsetki wyliczone na dzień 19.10.2017 r. w wysokości 208.659 zł.

Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanej kwoty 1.193.153,88 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż mąż pozwanej A. S. jest dłużnikiem Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. z tytułu podatku VAT za styczeń 2015 r. W dniu 26.03.2015 r. wierzyciel wystawił administracyjny tytuł wykonawczy nr (...) stwierdzający zaległość w podatku VAT. W okresie od 13 stycznia 2015 r. do 13 lutego 2015 r. A. S. wyzbył się swojego majątku na rzecz swojej rodziny lub osób z nim powiązanych, w tym dokonał zaskarżonych czynności. Postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec dłużnika zostało umorzone wobec stwierdzenia, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne. Pozwana jest żoną dłużnika A. S.. Środki pieniężne uzyskane przez K. S. w wyniku darowizn aktualnie nie znajdują się w jej majątku. Powód uzasadniając żądanie zapłaty wskazał, iż pozwana przyjmując wskazane darowizny od dłużnika świadomie uczestniczyła w procedurze wyprowadzania składników majątkowych zdalnych do egzekucji z majątku jej męża. Jako podstawę prawną żądania zapłaty powód wskazał art. 415 k.c. oraz alternatywnie art. 405 k.c.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, iż oświadczeniem woli z dnia 16.02.2015 r. A. S. odwołał dokonane darowizny wzywając obdarowaną do wydania darowanych kwot pieniężnych. Pozwana sukcesywnie dokonywała zwrotu darowanych jej środków pieniężnych. Pozwana zakwestionowała możliwość objęcia ochroną wynikającą z konstrukcji skargi pauliańskiej wierzytelności podatkowych. W dniu dokonywania kwestionowanych czynności wierzytelność objęta ochroną jeszcze nie istniała. Nadto powód nie wykazał, aby A. S. działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela ani że kwestionowane czynności prawne doprowadziły do powstania stanu niewypłacalności uniemożliwiającego jego zaspokojenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. S. jest mężem K. S., w których małżeństwie obowiązuje ustrój rozdzielności majątkowej.

okoliczno śc bezsporna

W dniu 21 stycznia 2015 r. A. S. darował swojemu małoletniemu synowi M. S. lokal mieszkalny nr (...) położony przy ul. (...) w G. objęty księgą wieczystą Kw nr (...) wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej oraz udział 2.800/1.000.000 w prawie własności nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), objętej księgą wieczystą Kw nr (...), udział 2.800/1.000.000 części w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) obszaru objętej księgą wieczystą Kw (...), a także nieruchomość stanowiącą działki nr (...), łącznego obszaru 0,3235 ha objęte księgą wieczystą Kw nr (...). Wartość przedmiotu darowizny określono na kwotę 260.000 zł.

dowód: umowa darowizny z dnia 21.01.2015 r. k. 31-38

W dniu 21.01.2015 r. A. S. darował żonie K. S. prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) o powierzchni 0,4745 ha i prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość budynku, objętego księgą wieczystą Kw (...) oraz prawo użytkowania działek objętych księgą wieczystą Kw nr (...).

dow ód: umowa darowizny z dnia 21.01.2015 r. k. 28-30

W dniu 28 stycznia 2015 r. A. S. sprzedał spółce (...) spółce z o.o. w S. prawo użytkowania wieczystego działki wraz z dwoma budynkami za cenę 4.428.000 zł zawierającą należny podatek od towarów i usług. W treści umowy A. S. oświadczył, że z tytułu sprzedaży prawa użytkowania wieczystego przedmiotowej nieruchomości i znajdujących się na niej budynków jest podatnikiem od towarów i usług. W tym samym dniu dłużnik wystawił fakturę VAT nr (...) obejmującą transakcję sprzedaży tego prawa.

dow ód: umowa sprzedaży z dnia 28.01.2015 r. k. 39-43; protokół kontroli podatkowej – k. 49-77/

W dniu 30 stycznia 2015 r. A. S. darował K. S. kwotę 1.500.000 zł.

dow ód: zgłoszenie o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych k. 79-82, potwierdzenie przelewu k. 83

W dniu 4.02.2015 r. A. S. darował K. S. kwotę 300.000 zł.

dow ód: zgłoszenie o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych k. 84-87, potwierdzenie przelewu k. 88,

W dniu 6.02.2015 r. A. S. darował K. S. środki pieniężne w kwocie 1.450.000 zł. K. S. zgłosiła nabycie darowizny do Urzędu Skarbowego.

dow ód: zgłoszenie o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych, potwierdzenie przelewu k. 93,

W dniu 13.02.2015 r. A. S. darował K. S. kwotę 250.000 zł, co zostało zgłoszone do Urzędu Skarbowego.

dow ód: zgłoszenie o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych k. 94-97, potwierdzenie przelewu k. 98,

A. S. w dniu 24.02.2015 r. złożył do Urzędu Skarbowego deklarację Vat-7, wypełnioną w dniu 19.02.2015 r. z której wynikał obowiązek zapłaty podatku Vat za styczeń 2015 r. w wysokości 1.020.207 zł.

dow ód: deklaracja Vat- 7 k. 23-24

W dniu 26.03.2015 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w P. wystawił tytuł wykonawczy nr (...) stwierdzając zaległość w podatku VAT za styczeń 2015 r. w wysokości 1.020.207 zł należności głównej.

Na dzień 25 lutego 2015 r. należność podatkowa wynosiła 984.494,88 zł. Odsetki od zaległości podatkowych naliczane od tego dnia do 19 października 2017 r. wyniosły 208.659 zł tj. łącznie 1.193.153,88 zł.

dow ód: tytuł wykonawczy nr SM (...) z dnia 26.03.2015 r. k. 25-26; lista zaległości podatkowych – k. 27

Postanowieniem z dnia 30.12.2015 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w P. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec majątku zobowiązanego A. S. na podstawie tytułu wykonawczego nr (...) wskazując, iż dłużnik nie posiada składników majątkowych, z których by można prowadzić skuteczną egzekucję.

dow ód: postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego k. 99

W dniu 18.04.2016 r. dłużnik A. S. złożył wykaz majątku podając, iż prowadzona przez niego działalność gospodarcza nie przynosi dochodu, nie jest właścicielem nieruchomości, ani ruchomości, nie posiada środków pieniężnych i pozostaje na utrzymaniu rodziny.

dow ód: wykaz majątku sporządzony dnia 18.04.2016 r. k. 101

A. S. złożył K. S. oświadczenie z dnia 16.02.2015 r. o odwołaniu darowizn, w tym z dnia 6.02.2015 r. w kwocie 1.450.000 zł oraz z dnia 13.02.2015 r. na kwotę 250.000 zł wskazując, iż znalazł się w niedostatku.

dowód: oświadczenie dłużnika z dnia 16.02.2015 r. k. 128

Sąd zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w sprawie dokumenty. Sąd uznał za wiarygodne zgromadzone w sprawie dokumenty (poza przedłożonymi przez pozwaną pokwitowaniami przekazania środków pieniężnych na rzecz dłużnika i potwierdzeniami wypłat środków finansowych z rachunku bankowego), w tym akty notarialne, potwierdzenia przelewu, deklaracje podatkowe nie znajdując podstaw do kwestionowania ich wiarygodności, a których autentyczność nie była także kwestionowana przez strony.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 527 k.c. gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć (§ 1). Czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności (§ 2). Jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli (§ 3). Jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli korzyść majątkową uzyskał przedsiębiorca pozostający z dłużnikiem w stałych stosunkach gospodarczych, domniemywa się, że było mu wiadome, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli (§ 4).

Przesłankami skargi pauliańskiej jest dokonanie przez dłużnika ważnej czynności prawnej, pokrzywdzenie wierzyciela, uzyskanie przez osobę trzecią korzyści majątkowej, świadomość dłużnika pokrzywdzenia wierzyciela w chwili dokonywania czynności, świadomość osoby trzeciej lub możliwość powzięcia takiej świadomości z zachowaniem przez tę osobę należytej staranności oraz żądanie przez wierzyciela uznania danej czynności za bezskuteczną wobec niego. Ciężar wykazania tych okoliczności spoczywa na wierzycielu. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie I ACa 1389/16, LEX nr 24127850).

Art. 528 k.c. stanowi, iż jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Pogląd o dopuszczalności stosowania przepisów o skardze pauliańskiej do ochrony wierzytelności podatkowych jest ugruntowany w orzecznictwie (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2010 r. w sprawie II CSK 227/10, OSNC-ZD 2011/1/23, Biul.SN 2010/12/17). Nadto Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 18 kwietnia 2018 r. sygn. Akt K 52/18 orzekł, iż instytucja skargi pauliańskiej może być stosowana również do ochrony wierzytelności publicznoprawnych.

W niniejszej sprawie zostały wykazane przesłanki skargi pauliańskiej.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że istnieje wierzytelność powoda z tytułu niezapłaconego przez dłużnika podatku od towarów i usług. Istnienie tej wierzytelności wynika z faktu, iż dłużnik złożył samodzielnie deklarację podatkową, w której sam przyznał, że jest obowiązany do zapłaty podatku od towarów i usług. W samej umowie przeniesienia na rzecz spółki (...) prawa użytkowania wieczystego gruntu i własności budynków również wskazał, że jest podatnikiem tego podatku. W oparciu o deklarację podatkową dłużnika wystawiony został dokument urzędowy

– tytuł wykonawczy z 2 marca 2015 r. Z art. 108 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług wynika, że w przypadku wystawienia faktury m.in. przez osobę fizyczną (w przedmiotowej sprawie dłużnika) jest ona zobowiązana do zapłaty podatku wskazanego w fakturze. Obowiązek podatkowy powstał z datą wystawienia faktury (art. 20 ustawy o podatku od towarów i usług). Bez znaczenia więc pozostaje, że deklaracja podatkowa została złożona już po dokonaniu darowizn, których dotyczy żądanie pozwu. Jednocześnie zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem w niniejszej sprawie Sąd nie mógł kwestionować istnienia i wysokości zobowiązania podatkowego określonego przez odpowiedni organ administracji (np. wyrok SN z 23.12.2010 r., I CSK 163/10). Podkreślić przy tym należy, że pozwana nie przedstawiła żadnego dowodu, z której wynikałoby, że w istocie należność podatkowa nie istnieje. Nie zostało też wszczęte przez dłużnika jakiegokolwiek postępowanie administracyjno – skarbowe mające na celu uchycenie obowiązku podatkowego.

Brak było również podstaw do uznania czynności prawnej – umowy przenoszącej prawo użytkowania wieczystego oraz prawo własności budynków na rzecz spółki (...) jako czynności pozornej, skoro sam dłużnik zeznał w niniejszej sprawie, że ta umowa nie była umową pozorną.

Za niewiarygodne Sąd uznał twierdzenia pozwanej, że umowa darowizny została odwołana, a skoro czynność prawna nie istnieje już w obrocie prawnym, to powództwo nie może zostać uwzględnione. Sąd oceniając zeznania świadka A. S. w tym zakresie miał na względzie, iż jest on dłużnikiem powoda i mężem pozwanej. Niewiarygodne są twierdzenia świadka, iż celem darowizn było „wkupienie się w łaski żony i jej zabezpieczenie” podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż dłużnik będąc zobowiązanym do zapłaty podatku Vat w znacznej wysokości wyzbył się swojego majątku na rzecz żony i małoletniego dziecka, wskutek czego stał się niewypłacalny. Sąd nie dał także wiary zeznaniom świadka, iż otrzymał od żony gotówkę tytułem zwrotu darowizny, ponieważ twierdzenie to należy ocenić jako nielogiczne i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego.

Oceniając zeznania pozwanej Sąd miał na względzie, iż przedstawiała ona swoje stanowisko procesowe. Nie są wiarygodne zeznania pozwanej, iż nie rozmawiała z mężem na tematy finansowe, zaś A. S. odwołał darowizny, gdy dowiedział się, że nie będzie mógł wrócić do domu, a powódka zwracała mu otrzymane środki w ratach gotówką jako sprzeczne z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego. Pozwana zeznała, iż obecnie A. S. pomieszkuje u niej, co wskazuje na dobre relacje i działanie z mężem w porozumieniu.

Oceniając przedstawione przez stronę pozwaną pokwitowania przekazania środków pieniężnych na rzecz dłużnika i potwierdzenia wypłat środków finansowych z rachunku bankowego Sąd miał na względzie, iż są to dokumenty prywatne, które stanowią jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Taki dokument mógł zostać sporządzony w każdym czasie i to wyłącznie na użytek niniejszego postępowania.

Oceniając powyższe dowody Sąd miał na uwadze, że gdyby faktycznie pozwana zwracała dłużnikowi przekazane przez niego kwoty pieniężne, to uczyniłaby to również na rachunek bankowy, czyli w takiej formie, w jakiej środki te zostały pozwanej przekazane. Skoro odwołanie darowizny nastąpiło kilka dni później, a pieniądze wpłacano na rachunek bankowy pozwanej, to po co pozwana wypłacałaby te środki finansowe po to tylko, aby zwrócić je dłużnikowi. Nie przedłożono ponadto dowodu wypłat tak dużych sum z rachunku bankowego pozwanej, które to wypłaty musiałyby być dokonywane, gdyby faktycznie pozwana zwracała pieniądze w gotówce. Nie bez znaczenia było także, że część wypłat z rachunku bankowego dokonywał sam dłużnik, co jednoznacznie potwierdza tezę, że rzekome odwołanie darowizny nie miało w istocie miejsca, a wszystkie dokonywane przez pozwaną i jej męża czynności miały na celu wyłącznie uniknięcie obowiązku zapłaty należnego podatku. Kolejna sprzeczność w stanowisku strony pozwanej wynika z tego, że dłużnik składając przed Sądem wykaz swego majątku nie wskazał w nim, aby posiadał środki finansowe pochodzące od żony jako skutek odwołania darowizny.

Dokonanie szeregu czynności prawnych przez dłużnika z pozwaną lub też ich dzieckiem w okresie powstawania znacznego obowiązku podatkowego, które to czynności prowadziły ewidentnie do wyzbycia się majątku przez dłużnika, należy ocenić jako z góry zaplanowany plan mający na celu uniknięcie obowiązku podatkowego. Nie było żadnego, racjonalnego powodu dla dokonania tych wszystkich czynności.

Niczego w sprawie nie zmienia, że pozwana zgłaszała do urzędu skarbowego dokonanie darowizn na jej rzecz. W ocenie Sądu takie działania potwierdzają jedynie, że dłużnik dokonał darowizn na rzecz pozwanej.

Spełnione zostały także kolejne przesłanki określone w art. 527 kc.

Po pierwsze dłużnik działał z pokrzywdzeniem wierzyciela. A. S. w okresie 21.01.2015 r. – 13.02.2015 r. wyzbył się swojego majątku, w tym praw do nieruchomości, które sprzedał oraz darował na rzecz małoletniego syna i żony. Dłużnik wyzbył się także środków pieniężnych w bardzo znacznej wysokości darując na rzecz żony kwoty 1.500.000 zł, 300.000 zł oraz kwestionowane w tym postępowaniu darowizny w wysokości 1.450.000 zł i 250.000 zł. Na skutek dokonanych rozporządzeń majątkowych dłużnik nie dysponował już majątkiem, z którego wierzyciel mógłby prowadzić skuteczną egzekucję. Mianowicie postanowieniem z dnia 30.12.2015 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w P. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec majątku A. S. na podstawie tytułu wykonawczego (...) wskazując na brak składników majątkowych, z których by można prowadzić skuteczną egzekucję. W dniu 18.04.2016 r. dłużnik A. S. złożył wykaz majątku podając, iż nie posiada majątku, nie osiąga dochodów i pozostaje na utrzymaniu rodziny. Brak jest jakiegokolwiek dowodu, iż dłużnik posiadał majątek, który pozwoliły mu spłacić zaległy podatek VAT za styczeń 2015 r. Dłużnik dokonując darowizn z dnia 6.02.2015 r. i 13.02.2015 r. miał świadomość, iż był zobowiązany do zapłaty podatku VAT za styczeń 2015 r. Zobowiązanie podatkowe dłużnika za styczeń 2015 r. powstało z mocy prawa, dłużnik sam wypełnił deklarację podatkową i nie ma przy tym znaczenia, iż deklaracja podatkowa została złożona już po dokonaniu zaskarżonych darowizn. Wiedza pozwanej co do działania dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela nie miała znaczenia w niniejszej sprawie, ponieważ pozwana uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie.

Mając na względzie, powyższe, Sąd uwzględnił powództwo na podstawie art. 527§ 1, 2 k.c. w zw. z art. 528 k.c. orzekł jak w pkt I i II wyroku.

W punkcie III wyroku Sąd na podstawie art. 415 k.c. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę przysługującej mu wierzytelności.

Osoba trzecia, która przez czynność prawną z dłużnikiem dokonaną w złej wierze w rozumieniu art. 527 § 1 k.c. uzyskała korzyść majątkową, a następnie korzyść tę zbyła, nie tylko może być pozwana przez wierzyciela pauliańskiego, ale wręcz musi być pozwana i musi zostać wydany przeciwko niej prawomocny wyrok zasądający na zapłatę, jeśli wierzyciel zamierza urealnić swoją do dłużnika wierzytelność z majątku osoby trzeciej. W każdym razie, mimo pozbycia się przez osobę trzecią przedmiotu czynności prawnej z dłużnikiem, nie przestaje ona być wobec wierzyciela odpowiedzialna za to, że wierzyciel nie mógł się zaspokoić z majątku dłużnika. Odpowiedzialność ta może przybrać formę znoszenia przez osobę trzecią egzekucji z jej majątku na zaspokojenie wierzyciela (taka sytuacja została wyraźnie unormowana w art. 532 k.c.), ale może też wyrażać się w formie zapłaty przez osobę trzecią odpowiedniej kwoty, która - w razie odmowy - może być przedmiotem dochodzenia przed sądem na podstawie art. 415 k.c. lub art. 409 k.c., a następnie egzekucji z majątku osoby trzeciej. Wierzyciel występujący ze skargą pauliańską nie ma obowiązku wskazania sposobu, w jaki zamierza skorzystać z wyroku uwzględniającego powództwo. Uprawnienie do egzekucji z majątku osoby trzeciej wynika wprost z ustawy (art. 532 k.c.). Co do żądania zapłaty, to nie ma przeszkód, aby wierzyciel, obok zaskarżenia czynności prawnej dłużnika z osobą trzecią, wystąpił przeciwko osobie trzeciej także o zasądzenie na jego rzecz odpowiedniej kwoty. Może też z powołaniem się na prawomocny wyrok uwzględniający powództwo o ubezskutecznienie wytoczone przeciwko osobie trzeciej wystąpić z odrębnym powództwem o zapłatę. Na ocenę możliwości kierowania skargi pauliańskiej przeciwko osobie trzeciej, mimo odpłatnego zbycia przez nią przedmiotu czynności prawnej z dłużnikiem, nie wpływa treść art. 532 k.c. ani art. 531 § 2 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3.02.2005 r. w sprawie II CK 412/04, LEX nr 359437).

Czynności prawne dokonane na rzecz pozwanej, ich treść i daty wskazują, iż pozwana działała w porozumieniu z dłużnikiem, aby udaremnić zapłatę podatku VAT za styczeń 2015 r. Pozwana będąca żoną powoda wbrew swoim twierdzeniom musiała orientować się w sytuacji finansowej powoda i wiedzieć, jaki jest cel wyzbycia się w bardzo krótkim czasie przez dłużnika całego majątku na jej rzecz i ich dziecka, w tym dokonania darowizn milionowych kwot.

Jedynym racjonalnym wytłumaczeniem takich działań była chęć uniknięcia zapłaty podatku. Trudno bowiem inaczej wytłumaczyć sytuację, w której nagle dłużnik decyduje się na przeniesienie całego swojego majątku na najbliższą mu osobę w to w momencie, w którym powstaje obowiązek zapłaty kwoty ponad milion złotych tytułem podatku VAT.

Powołanie się przez stronę pozwaną na odwołanie darowizn nie było skuteczne. Kwestionowane darowizny zostały dokonane w dniach 6 i 13.02.2015 r. Brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania, iż kilka dni po ostatniej darowiznie, tj. w dniu 16.02.2018 r. wystąpiły podstawy odwołania darowizny, a taką w świetle przepisów (art. 898 kc.) mogła być wyłącznie rażąca niewdzięczność obdarowanego, za którą nie może być uznana wskazywana przez pozwaną odmowa przyjęcia dłużnika do domu, na którą nota bene brak także dowodów. Popadnięcie w niedostatek, które z resztą nie zostało wykazane, nie stanowi podstawy odwołania darowizny. A. S. zeznał, iż 16.02.2015 r. posiadał środki na swoje utrzymanie. Należy zaznaczyć, że w świetle art. 897 kc. niedostatek daje jedynie prawo do domagania się od obdarowanego środków utrzymania, co nie jest równoznaczne z możliwością odwołania darowizny. Należy zaznaczyć, iż zwrot darowanych środków pieniężnych w krótkim okresie czasu po ich dokonaniu byłby całkowicie nielogiczny. Przedłożone przez pozwaną pokwitowania odbioru środków pieniężnych stanowią dokumenty prywatne, które nie zostały uznane przez Sąd za odzwierciedlające rzeczywisty stan rzeczy. Nie jest wiarygodne, aby pozwana zwróciła dłużnikowi kwoty wskazane w pokwitowaniach w gotówce, w razie zwrotu tak wysokich kwot logicznym byłby zwrot środków na rachunek bankowy, na co z kolei brak dowodu. Dokonanie wypłaty środków pieniężnych z rachunku bankowego pozwanej nie oznacza, iż środki te zostały przekazane jej mężowi, tym bardziej, iż środki te wypłacał także A. S.. Należy także zaznaczyć, iż pozwana zgłosiła kwestionowane darowizny do Urzędu Skarbowego w czerwcu 2015 r., co świadczy o tym, iż uznała je za czynności prawne skutecznie dokonane.

Odnośnie wysokości szkody, Sąd ustalił ją mając na uwadze, że na dzień kiedy przypadał obowiązek zapłaty należności z tytułu podatku VAT za styczeń 2015 r. tj. na dzień 25 lutego 2015 r. należność podatkowa wynosiła 984.494,88 zł. Odsetki od zaległości podatkowych naliczane od tego dnia do 19 października 2017 r. wyniosły 208.659 zł tj. łącznie 1.193.153,88 zł.

Mając powyższe na względzie, Sąd orzekł na podstawie art. 415 k.c. jak w punkcie III wyroku.

Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia wyroku. Sąd miał na względzie, iż odsetki mogą być naliczane wyłącznie od świadczenia pieniężnego wymagalnego. Skoro zaś wyrok w sprawie ze skargi pauliańskiej jest wyrokiem konstytucyjnym i w konsekwencji może skutkować powstaniem odpowiedzialności deliktowej, to prawo do odsetek od roszczenia odszkodowawczego nie może powstać przed jego powstaniem (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie I ACa 677/13, LEX nr 1461117).

Sąd zastrzegł, iż zapłata kwoty należności podatkowej z odsetkami wynikającej z tytułu wykonawczego z dnia 26.03.2015 r. nr (...) przez A. S. zwalnia z obowiązku zapłaty pozwaną mając na względzie, iż chodzi o zapłatę jednej należności podatkowej, co do której nie mogą istnieć dwa tytuły wykonawcze.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na mocy art. 98§1 k.p.c., art. 99 k.p.c., art. 108§1 k.p.c., § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2018, poz. 1800 t.j.).

W punkcie VI wyroku Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 300 t.j.) nakazał ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gdańsku kwotę 100.000 zł tytułem zwrotu opłaty od pozwu, od której uiszczenia powód był zwolniony.